

BOEKBESPREKING EN NIEUWE PUBLICATIES

G.B. Salm & A. Salm GBzn

door J. Kuyt, N. Middelkoop en A. van der Wout

Het archief van de Amsterdamse bouwmeesters G.B. Salm en diens zoon en partner A. Salm is jaren beheerd en bewaard door een stichting die speciaal voor dit doel was opgericht. Deze stichting heeft haar "Collectie-Salm" onlangs aan het Amsterdamse Gemeentearchief overgedragen. Het verwerven van deze collectie was voor het Gemeentearchief aanleiding voor een tentoonstelling over deze Amsterdamse bouwmeesters gedurende de maanden oktober en november. Tegelijkertijd is onder auspiciën van het Gemeentearchief een boekwerk tot stand gebracht waarin drie auteurs het leven en het werk van vader Gerlof Bartolomeüs en zoon Abraham van verschillende kanten belichten.

Auke van der Wout plaatst de architectuur van

de 19e eeuw in het kader van de algemene artistieke ontwikkelingen en belicht de belangrijke rol die de beide architecten Salm met name in Amsterdam gespeeld hebben. Het was beslist niet de eeuw van Jan Salie! *Het historisch onderzoek dat de afgelopen decennia is verricht, heeft aangetoond dat die beeldvorming een caricatuur was*, schrijft Van der Wout. Norbert Middelkoop, gepresenteerd als "Salm-kenner", schrijft uitvoerig over vader en zoon, hun onderlinge relatie en hun artistieke en zakelijke loopbaan. Die loopbaan is nauw verweven met de uitbreidingen van Amsterdam in de vorige eeuw waarbij de ontwikkeling van de buurt rond Artis, de Plantage, voor beide bouwmeesters bijzonder belangrijk is geweest. Janjaap Kuyt tenslotte stelde de catalogus samen van alle tekeningen die het Gemeentearchief thans in zijn bezit heeft. De bouwprojecten zijn min of meer chronologisch gerangschikt. Van elk pro-

Abraham Salm maakte in 1892 een ontwerp voor een crematorium aan de Doodweg. De "Vereeniging voor Lijkverbranding" was de opdrachtgever. Door geldgebrek en meningsverschillen binnen de "Vereeniging" is dit project nooit tot realisatie gekomen. Eén van de leden vond het beoogde crematorium veel te dicht liggen bij het herstellingsoord Heideheuvel waar mensen nu juist trachtten te herstellen!

ject zijn vermeld het ontwerpjaar, de opdrachtgever, het adres, de bouwer en een beschrijving van alle tekeningen die op het project betrekking hebben. Het boek – het woord catalogus vinden wij in dit geval te beperkend – ontleent zijn waarde ook vooral aan de vele en zeer fraaie illustraties. De prachtige tekeningen en aquarellen zouden aan de wand van menig zitkamer een kleurig en stijlvol sieraad vormen.

Vader en zoon Salm hebben voornamelijk voor Amsterdammers gewerkt maar zijn ook zeer actief geweest voor Hilversumse opdrachtgevers. Het boek vermeldt 17 in Hilversum al dan niet gerealiseerde projecten. Een paar voorbeelden: Villa Corvin op Bergweg 33, het Crematorium aan de Doodweg, een villa op Heuvellaan 32, de electriciteitscentrale op Jonkerweg 4 en de villa "Beau Regard" op Jacobus Pennweg 16. Deze Amsterdamse architecten hebben in Hilversum dan ook vele bewonderaars. Vooral hen bevelen wij dit boek ter lezing aan. Helaas is het boek niet in de handel maar het ligt ter inzage op het Streekarchief Gooi & Vechtstreek aan de Oude Enghweg 23.

AS

Panorama Mediapark

W. Kraamer en C. van Loon

Een afstudeeropdracht aan de Internationale Agrarische Hogeschool te Velp. Het rapport geeft

een plan voor de uitbreiding van het Mediapark. Gouda, juli 1997, geïll., 53 pp., geen ISBN nummer. Niet in de handel. Ter inzage Streekarchief SAGV.

Holland en het water in de middeleeuwen

J.J.J.M. Beenakker e.a.

Teksten – aangevuld met notenapparaat en illustraties – van voordrachten, uitgesproken tijdens het Muiderberg-Symposium VI, 24 en 25 september 1993. Hilversum, Verloren, 1997, geïll., 147 pp., ISBN 90-6550-259-9, f29,00

Villa VPRO, de wording van een wondere werkplek

W. Wennekes e.a.

Het ontwerp en de bouw van het nieuwe VPRO kantoor. De schrijver zelf over dit boek: *De rode lijn die door het hele boek loopt is: zie wat er gebeurt wanneer eigenzinnige architecten van zichzelf en hun adviseurs het uiterste vergen om hun onconventionele opvattingen in een kantoorgebouw te vertalen. Er blijkt dan veel te kunnen van wat aanvankelijk onmogelijk leek, en dat binnen het vastgestelde budget.*

Hilversum, VPRO, 1997, geïll., 153 pp., ISBN:90-6727-019-9, f55,00